

Gemeente
Sliedrecht

'Licht waar het moet, donker waar het kan'

Beleidsplan openbare verlichting

**Beeldvormende raadvergadering
21 november 2023**

**Leen de Jong (gemeente Sliedrecht)
Johan Jonker (gemeente Dordrecht)**

Opzet presentatie

- Aanleiding/doel en insteek/proces
- Areaal en locaties
- Kaders en ambities
- Wat hebben we bereikt, waar willen we mee door?
- Ontwikkelingen en uitgelichte punten
- Resumé
- Gelegenheid tot vragen, opmerkingen/aanvullingen/wensen

Aanleiding/doel

- Huidige beleidsplan loopt af
- Benodigde kaders raad op kwaliteit, kosten en planning
- Verkeersveiligheid, sociale veiligheid en leefbaarheid

Insteek/proces

- Herijken beleid/door op dezelfde weg (we hebben veel bereikt)
- Ontwikkelingen en ambities meenemen
- Input ophalen raad, daarna bij overige stakeholders
- Aanscherpen en uitwerken naar scenario's en kosten
- Eind 2024 besluitvorming gemeenteraad

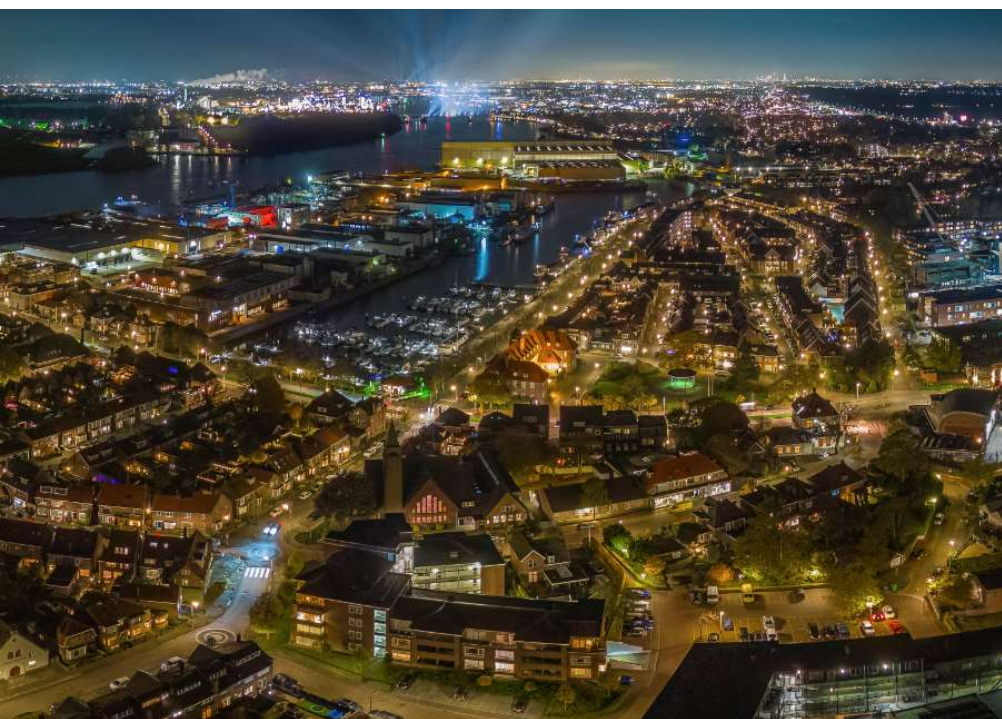

Areaal en locaties

Areaalgegevens	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023
Lichtmasten	4344	4370	4450	4605
Armaturen	4521	4532	4613	4801*
Waarvan Led armaturen	1692 (37%)	1823 (40%)	2220 (48%)	2525 (53%)
Energieverbruik (KWh)	641.613	618.578	580.510	574.058
Wegvakken conform NPR (richtlijn)	46%	58%	63%	67,69%

*Eind 2023 60% led

'Licht waar het moet donker waar het kan'

- Buiten de bebouwde kom niet verlichten behalve op gevaarlijke kruispunten en woon-werk fietspaden.
- Recreatieve fiets- en voetpaden zonder belangrijke functie worden niet verlicht. Dit voorkomt schijnveiligheid.
- Bij 'stadsranden' aandacht voor tegengaan ongewenste lichtverspreiding.
- Parken worden in principe niet verlicht.
- Achterpaden/brandgangen worden per gemeente en per situatie verschillend geregeld (beheerdeel).
- Tunnels en viaducten waar nodig ook overdag verlichten.
- Kinderspeelvoorzieningen /trap- en sportveldjes / hondenuitlaatvoorzieningen: niet apart verlichten tenzij afwijkend besluit.
- Specifieke openbare verlichting maakt geen deel uit van de vigerende richtlijnen; aparte afspraken maken is mogelijk.

Kaders

Wettelijk

- Burgerlijk wetboek
- Omgevingswet
- Wet natuurbescherming

Kwaliteit (raad)

- 'Licht waar het moet donker waar het kan'
- Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR)
- Vervangingen op basis van technische levensduur
- Optioneel/ter overweging:
  - Dimmen na 23.00 in woon- en industriegebied
  - Slimme verlichting toepassen
  - Versneld verleden
  - Hondenuitrengesgebieden
  - Overig?

Kosten en (financiële)planning (raad)

- Financiële consequenties zijn onderdeel van besluitvorming

Ambities CWP

Openbare verlichting versus College werkprogramma

- Veilige buurten
- Vitale bedrijventerreinen en een levendig centrum (medewerking aan sfeerverlichting)
- Ruimtelijke kwaliteit
- Duurzaam
- Fietsinfra prioriteit en STOMP-principe (op basis van verkeersbeleid worden knelpunten op openbare verlichting uitgewerkt)
- Slagvaardige organisatie:
  - basis op orde
  - uitvoeringskracht
  - samenwerken in en met de regio

Wat hebben we al bereikt / waar willen we mee door?

Op basis van 'notitie uitgangspunten openbare verlichting 2015-2025'

- Doelstellingen SER-Energieakkoord behaald
- 68% Voldoet aan de richtlijnen (ROVL/NPR)
- Onderhoudsachterstand weggewerkt
- Duurzaam materiaalgebruik (zoals led)
- Dimmen op doorgaande wegen bij armaturen vanaf 2013
- Voorkomen van lichthinder en lichtvervuiling
- Regionale samenwerking

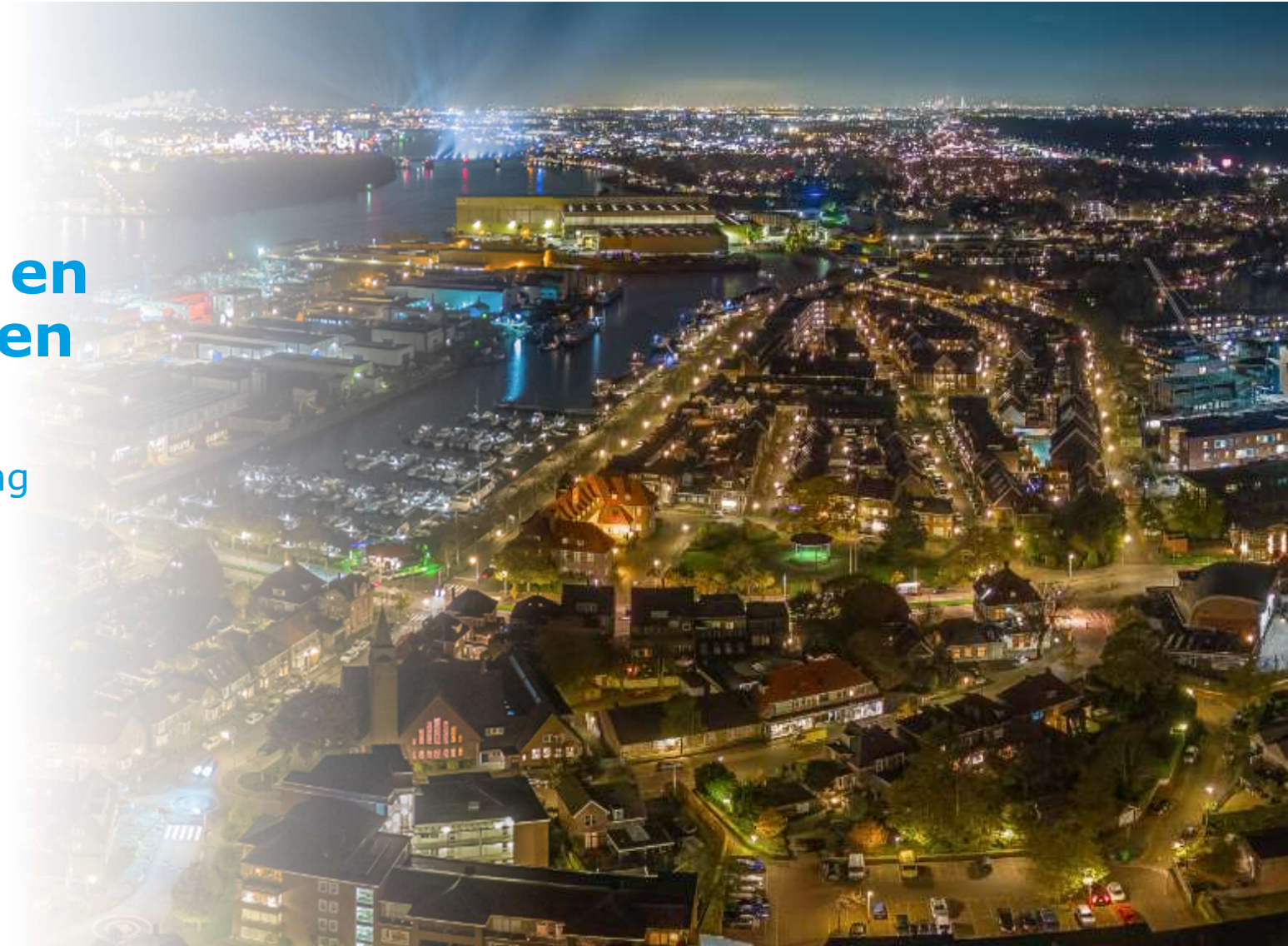

Ontwikkelingen en uitgelichte punten

- Regionale samenwerking
- Energieakkoord SER
- Duurzaam en circulair
- Assetmanagement
- Lichthinder
- Inwoners

Regionale samenwerking

- Vanaf 2011 samenwerking met gemeente Dordrecht
- Dordrecht beschikt over expertise, professionaliteit en slagkracht
- Vanaf 2016 vastgelegd in dienstverleningsovereenkomst
- Dordrecht voert het beheer en onderhoud uit (ook voor Alblasserdam en Zwijndrecht) en adviseert ons
- Beleid wordt gezamenlijk opgesteld en afzonderlijk vastgesteld
- Wij blijven budgetverantwoordelijk en geven kaders mee
- Jaarlijkse sturing op basis van jaarplannen

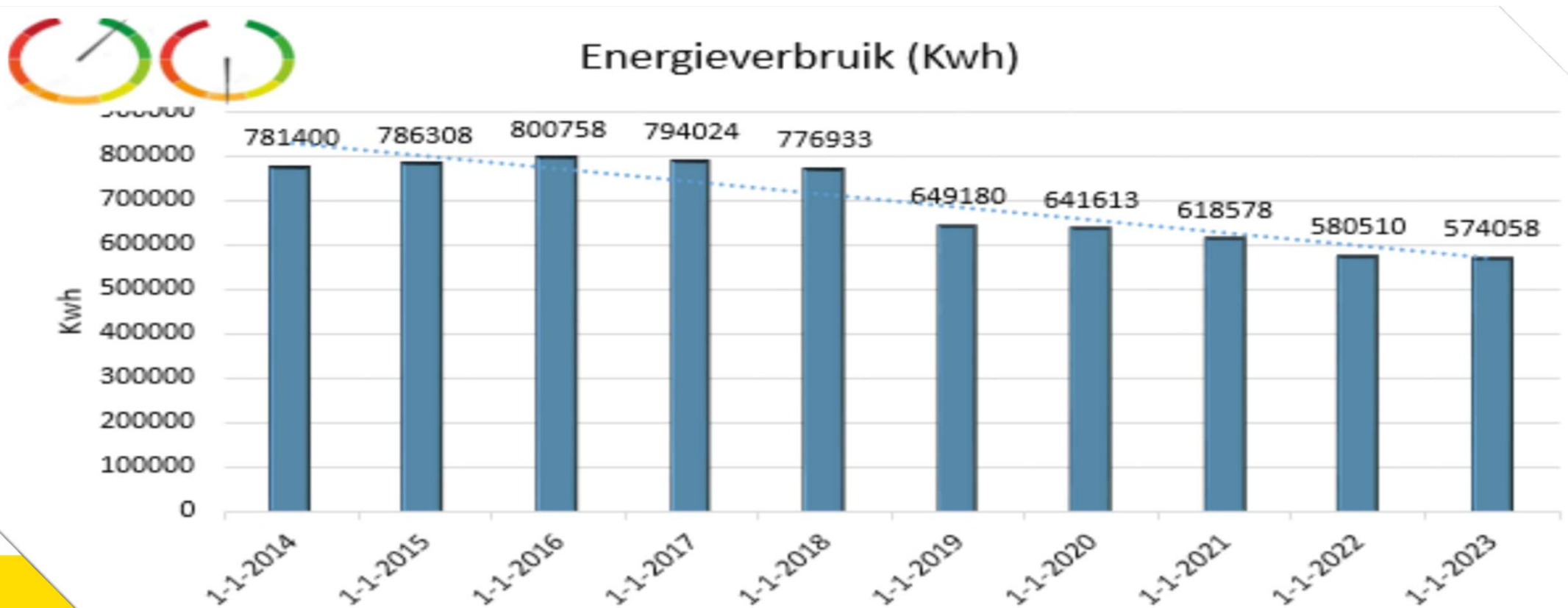

Energieakkoord SER

- Op schema, jaarlijks gemonitord
- 20% energiebesparing behaald
- 50% energiebesparing in 2030 op schema
- Nieuwe armaturen voorbereid op slimme verlichting
- 40% van de OVL is energiezuinig in 2020

Duurzaam en circulair

- Voortdurend streven naar duurzamer
- Dimmen: nu 30% op doorgaande wegen
Voorstel om meer te gaan dimmen
- Dimmen elders waar het kan
(bijvoorbeeld bloktijden)
- Materiaalgebruik: standaardisatie, minder weggoien en hergebruik
- Circulair: materiaalgebruik, meenemen in aanbestedingen

Noot fluorescentielampen
Uit productie waardoor hogere vervangingskosten na 2027

Assetmanagement

- Doelmatig beheer en in stand houden van openbare verlichting
- Risicomanagement, meetbare prestaties, meerjarenbeheerprogramma, GISIB, monitoring
- Efficiënt en kostenbesparend
- Onderhoud op het moment dat het nodig is

Slimme verlichting ondersteunt assetmanagement

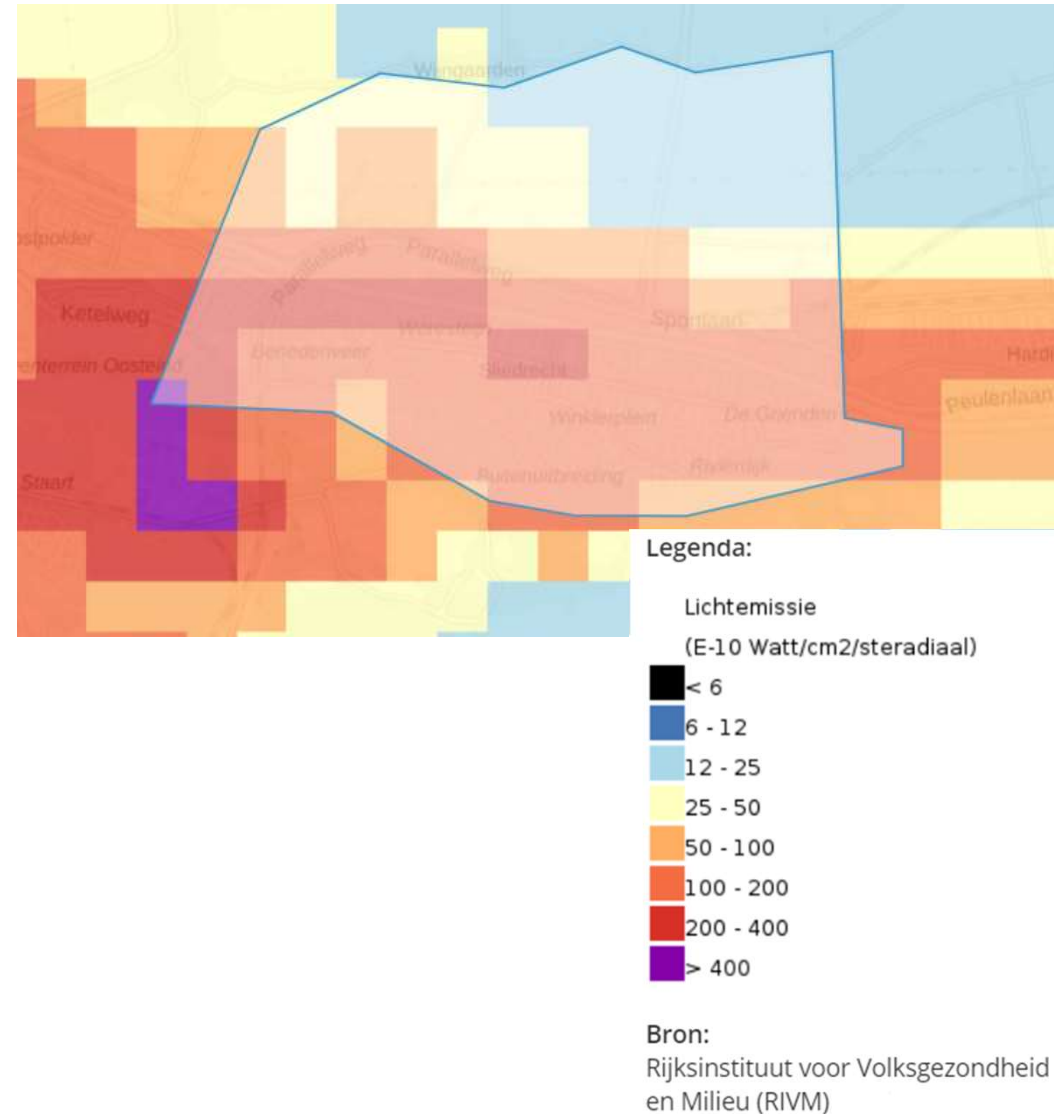

Lichthinder

- Lichthinder = overlast voor mens, dier, plant
- Lichtvervuiling = op onbedoelde plekken
- Lichthinder natuur: dag-nachtritme
- Ecologisch advies bij (her)inrichting
Voorkomen beter dan aanpassen
- Veel bereiken met kleine aanpassing
- Voorbeelden
- Atlas Leefomgeving

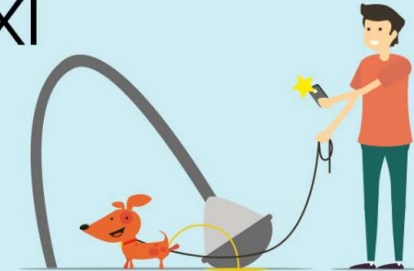

Inwoners

- Inwonertevredenheid bovengemiddeld: 84% tevreden, 7% ontevreden (Veiligheidsmonitor CBS 2021 straatverlichting in de buurt)
- Participatie bij (her)inrichtingsprojecten openbare ruimte
- Participatie beperkt vanwege landelijke regels en standaardisatie
- Fixi belangrijk voor meldingen:
  - Rond de 300 meldingen per jaar
  - Sneller in actie en beter informeren inwoners: verder verbeteren

LANTAARN STUK?
MELD HET
MET FIXI

Resumé

- Doelen van afgelopen periode hebben we bereikt (energie, richtlijn, onderhoud, duurzaamheid, lichthinder/-vervuiling)
- Door de regionale samenwerking is dit mogelijk gemaakt
- We willen de huidige lijn doortrekken, rekening houdend met ontwikkelingen (zie concept-beleidsplan)
- Aanvullende wensen kunnen worden toegevoegd
- Dit leidt tot kaders voor kwaliteit, kosten en planning voor gemeenteraad

Vragen

Zijn er zaken die u mist,
zaken die u meer uitgelicht wilt zien en/of
aandachtspunten die u ons mee wilt geven?

